

Talousarvio vuodelle 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2026–2028

Kunnanhallitus 24.11.2025

199/02.02.00/2025

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se päättäisi:

1. hyväksyä talousarvion vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028
2. myöntää kunnanhallitukselle lainanottovaltuudet enintään 1.500.000 euron talousarviolainan ottamisesta vuodelle 2026.

Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2026 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2026. Kunnanhallitus valtuutti kunnanjohtajan tekemään esitykseen tarvittaessa teknisiä korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Jarkko Fågel teki muutosesityksen, jonka mukaan investointiohjelmaan suunnitelmavuodelle 2026 kirjattu siirrettävän esiintymislavan hankinta tulisi siirtää vuodelle 2027 ja esiintymislavan mahdollista hankintaa tulisi valmistella huolella. Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Jarkko Fågelin tekemän muutosesityksen.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättäisi:

1. hyväksyä talousarvion vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028
2. myöntää kunnanhallitukselle lainanottovaltuudet enintään 1.500.000 euron talousarviolainan ottamisesta vuodelle 2026.

Hyväksytty talousarvio tulee käsitellä tammikuun 2026 aikana lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ja vahvistaa toimialakohtainen käyttötaloussuunnitelma vuodelle 2026. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään esitykseen tarvittaessa teknisiä korjauksia ennen valtuuston käsittelyä.

Valmistelija

Jarkko Seppälä
kunnanjohtaja
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi puh. 044 743 2217

Asian valmistelu

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion

hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräjassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2024–2027 kesäkuussa 2024. Talousarvion valmistelua on tehty tämän suunnitelman pohjalta. Kokonaisuudessaan taloutta on tasapainotettu 950.000 euron sopeutuksella, joka pitää sisällään myös verotuksellisia ratkaisuja, kun tulovero- ja kiinteistöveron prosentteja korotettiin vuodelle 2025. Vuonna 2026 verokannat pysyvät vuoden 2025 tasolla.

Valtionosuudet tippuvat merkittävästi vuodelle 2026 ja pienenevät entisestään vuodelle 2027. Vuoden 2027 ennakoitu alijäämä on seurausta siitä, että valtionosuusennuste on heikentynyt noin 300.000 euroa siitä vuoden 2024 arvioidusta tasosta. Suomen hallitus valmistelee valtionosuusuudistusta, mutta sen eteneminen eduskunnan käsittelyyn on vielä epävarmaa. Epäselvää on myös se, miten uudistus vaikuttaisi Hartolan kunnan vuoden 2027 valtionosuuksiin.

Toimintatulot vuonna 2026 ovat arviolta 1.911.400 euroa. Toimintamenot ovat -8.272.300 euroa. Toimintakate on -6.360.900 euroa.

Verotulojen arvioinnissa on käytetty pohjana Kuntaliiton verokehikkoa ja valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman painelaskelmaa. Verotulojen kertymäärä vuodelle 2025 on 7.252.000 euroa.

Valtionosuuslaskelmissa on käytetty VM:n antamia arvioita valtionosuuksista ja näiden yhteenlaskettu summa on 94.600 euroa. Kotikuntakorvauksien nettokulu on noin -161.800 euroa. Täten vuosittainen valtionosuuslaskutus on kokonaisuudessaan negatiivinen.

Rahoitustuotot ja -kulut ovat talousarviossa arvioitu -155.000 euroon. Vuosikate on 830.700 euroa ja suunnitelman mukaiset poistot -779.100

euroa. Vuoden 2026 tulos muodostuisi täten ylijäämäiseksi 51.600 euroa.

Investointimenot vuodelle 2026 ovat yhteensä 893.000 euroa ja investointien rahoitusosuudet yhteensä 39.200 euroa. Investointien nettomeno on täten -853.800 euroa. Suurimmat investointikohteet vuonna 2026 ovat Mahlamäentien asuntojen putkiremontin loppuun saattaminen sekä kunnantalon vesikaton uusinta. Vuoden 2027 suurimman investoinnin ennakoidaan olevan terveystaseman putkiremontti.

Esityslistan liitteenä on Hartolan kunnan talousarvio vuodelle 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2026–2028. Lisäksi liitteenä toimitetaan toimialakohtaiset talousarviot (ulkoinen laskenta).

Vuoden 2026 talousarvion rahoituslaskelmaan sisältyy varaus enintään 1.500.000 lainan ottamiseen, johon kunnanhallitukselle annetaan lainanottovaltuudet.

Henkilöstöresurssisuunnitelma ja henkilöstöluettelo ovat esiteltynä talousarviokirjan henkilöstösuunnitelma-liitteessä.

Merkittävimpänä kunnan toimintaan ja talouteen liittyvänä epävarmuustekijänä ja riskinä on Kiinteistö Oy Vasallin tilanne ja taloudellinen asema. Koska kaikissa yhtiön lainoissa on kunnan omavelkainen takaus, joutuu kunta viime kädessä rahoittamaan lainanlyhennykset tavalla tai toisella. Tämä kasvattaisi erityisesti kunnan korkokuluja, mutta yhtiön tilanteella voi olla vaikutusta myös kunnan tulokseen ja sitä kautta kunnan taloudelliseen asemaan.

Suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 valmistelua on tehty vuoden 2026 talousarvion pohjalta. Suunnitelmavuodet ovat tässä vaiheessa vahvasti arvioita.

Talousarvio vuodelle 2026 suunnitelmavuosineen noudattelee valtuuston hyväksymää talouden tasapainottamissuunnitelmaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Valtuusto

Liitteet

Liite1 TALOUSARVIOKIRJA 2026 Valtuusto
Liite2 Toimialakohtainen talousarvio 2026 ulkoinen laskenta

Jakelu

Aikaisemmat käsittelyt

Yhteistyötoimikunta 17.11.2025

Päätös

Yhteistyötoimikunta merkitsi talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028 tiedoksi ja totesi, että sillä ei ole huomautettavaa talousarvioesitykseen.

Asian käsittely

Pöytäkirjaan merkittiin, että kunnanjohtaja Jarkko Seppälä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn klo 14.30.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä

Päätösehdotus

Yhteistyötoimikunta merkitsee talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028 tiedoksi ja toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa talousarvioesitykseen.

Valmistelija

hallintojohtaja
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi puh. 044 743 2218

Asian valmistelu

Kunnanjohtaja Jarkko Seppälä esittelee talousarviota vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmaa vuosille 2027–2028 kokouksessa.

Talousarvion ja -suunnitelman laatimista on ohjannut ja linjannut valtuuston kokouksessaan 10.6.2024 (§ 30) hyväksymä talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2024–2027.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely

Kunnanhallitus